

DE REGENBOOG WERELDKIST

ASTRID TIMMERMANS

Als kind heb ik op de basisschool enige frustratie opgebouwd op het terrein van wereldoriëntatie. Mijn meester noemde de bladzijdes die hij ging behandelen voordat hij een monoloog hield over bijvoorbeeld de veengebieden in Groningen. Die bladzijdes roken best lekker en voelden glad aan wanneer je met je handen over het papier wreef. De stem van de meester voerde mij naar een fantasiewereld die weinig met veengebieden te maken had, en waaruit ik abrupt werd weggerukt door de schoolbel.

Nu ben ik zelf groepsleider van een middenbouwgroep op de Pontonnier in Hoorn. Ik heb mijn handen vol aan mondige kinderen die op zoek zijn naar activiteiten en antwoorden vanuit van hun natuurlijke nieuwsgierigheid. Deze nieuwsgierigheid reikt ver en vraagt binnen de onderwijsleersituatie om een gestructureerde aanpak van de groepsleider, waartoe ik de Regenboog Wereldkist heb ontworpen. Met behulp van ons schoolbrede project 'Talenten' licht ik die aanpak toe.

Gezamenlijke start

Ter voorbereiding op het schoolproject Talenten hebben de kinderen een stelodpracht geschreven over hun talent of een talent van een ander waartoe ze zich aangetrokken voelen. Ik vraag de kinderen om de volgende dag spullen mee te nemen die iets te maken hebben met dit talent, die ze aan mij kunnen geven zonder dat de andere kinderen ze zien. 's Morgens bij binnenkomst worden me verschillende goed ingepakte attributen toegestopt: een paardenzweep, concertkaartje met balletschoentjes, honkbalhandschoen en een bouwboekje van een ingenieuze Knex-auto. Ik vul de verzameling aan tot zes attributen die allemaal een link hebben met de talenten die de kinderen hebben opgeschreven in hun verhaal. De talenten van muziek, dans en zang breng ik onder één noemer bij elkaar. Zo begrens ik het project tot zes verschillende onderzoeksgebieden. Alle voorwerpen worden opgeborgen in het geheime vak van de Regenboog Wereldkist; een grote kist die bij ons in de groep staat. In de startfase mag een kind op de tast een voorwerp uit de geheime ruimte pakken.

Van voorwerp tot onderwerp

De voorwerpen worden ingezet om de kinderen te prikkelen en te activeren binnen een onderwerp. We maken van het pakken van een voorwerp een magisch ritueel, waarbij de hele groep betrokken is. Als hulpmiddel wordt de rode Regenboogkaart met vragen ingezet, waardoor ieder voorwerp wordt benoemd en beschreven. Door het beantwoorden van de vragen wordt het kennisgebied dat in verband staat met het voorwerp, verkend. De kinderen bepalen zelf aan welk onderwerp zij tijdens dit project willen werken. Omdat ik vooraf door de eigen teksten een inventarisatie

heb gemaakt over de interesses van de kinderen, veronderstel ik niet verrast te worden bij de samenstelling van de groepjes. De kinderen nemen vanuit de kring plaats aan een tafelgroepje waar het voorwerp ligt waartoe ze zich aangetrokken voelen. Een meisje kiest voor de honkbalhandschoen, terwijl haar tekst over dansen gaat. We vragen het meisje naar haar motivatie. Zelfverzekerd vertelt ze dat ze niets over honkbal weet en dat ze juist daarom bij dit groepje wil.

De kinderen vullen samen eerst een werkblad van de 'Verkenner' in. Als afsluiting van de rode fase worden de kinderen gestimuleerd om zoveel mogelijk spullen van thuis mee te nemen. Ook ik ga aan de slag met het zoeken naar informatieve boeken in de schoolbiblio-

theek en bruikbare teksten op internet.

De oranje fase

De volgende middag beginnen we in de kring met de materialen die kinderen van thuis hebben meegenomen. Samen vullen we de wandfries, een groot prikbord, met een woordspinningswiel. Omdat er zes verschillende groepjes zijn, laat ik ieder groepje een woordspinning invullen. Als de voorkennis hierdoor geactiveerd is, kunnen de kinderen eigen leervragen gaan bedenken. Dit noemen we de oranje fase. De groep brandt los. De vragen worden gerubriceerd en opnieuw geformuleerd tot afgebakende leervragen. Om de uiteenlopende interesses van de kinderen en de haalbaarheid van de onderzoekjes te bewaken, praat ik mee over de definitieve

vraag waar de kinderen aan gaan werken. Zo heb ik verschillende vragen samengebracht tot één vraag, namelijk 'Hoe kan ik leren mij goed voor te bereiden op een optreden?' Zo kan ieder kind van de muziek-, dans- en zanggroep vanuit zijn individuele voorkeur een bijdrage leveren aan een groepsstuk.

